

BIJLAGE; SAMENVATTING RESULTATEN BIB

PROGRAMMA	OMBUIGING
Plezierig wonen	€ 50.000
Fijn leven	€ 591.350
Vitaal platteland	€ 40.000
Werken en ondernemen in een sterke regio	€ 327.300
Actief met duurzaamheid en energie	€ 25.000
Sport is meer	€ 326.840
Cultuur is van iedereen	€ 326.000
Samen veilig	€ 15.000
Financiën en bedrijfsvoering	€ 1.000.000
Totaal ombuigingen	€ 2.701.490
Verhogen inkomsten	€ 200.000
Totaal Berkelland in Balans	€ 2.901.490

PROGRAMMA PLEZIERIG WONEN

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Demografisch Onderzoek	€ 15.000	€ 30.000	50	2021	We halveren het budget voor demografisch onderzoek. We zullen daarom specifiek in gaan zetten op onderzoek naar en analyse van effecten die demografie heeft op onder meer zorg, wonen, onderwijs en verenigingen. We pakken daarnaast meer onderzoek zelf op, zodat kosten bespaard kunnen worden.
Wonen (onderzoek, beleidsmatige onderzoeken)	€ 35.000	€ 70.000	50	2021	We verlagen het structureel budget voor het programma Plezierig Wonen. Van dit budget worden onderzoeken, communicatie en bijeenkomsten gefinancierd. De afgelopen periode hebben we veel beleid opgeleverd. In de komende jaren gaan we vooral aan de slag met uitvoering van het beleid. Hierdoor is de verwachting dat we minder budget nodig hebben. Daarnaast gaan we, wanneer er beleid geschreven moet worden, waarschijnlijk meer zelf oppakken. Hierdoor zullen trajecten langer duren, maar besparen we in kosten.
Totaal	€ 50.000				

PROGRAMMA FIJN LEVEN

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Geen opwaardeer projecten in de openbare ruimte	€ 76.800	€ 192.000	40	2021	Deze besparing betekent dat er minder jaarlijks vast budget is om projecten in de openbare ruimte te kunnen uitvoeren. Het is verstandig om een gedeelte van het budget wel jaarlijks in de begroting op te nemen, omdat het dan gaat om kleinere projecten die zeer wenselijk zijn om de leefomgeving op niveau te houden en eigenlijk niet kunnen wachten op een jaarlijkse afweging in de raad. Grotere projecten kunnen jaarlijks worden voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. Ook is het mogelijk de komende jaren geld voor projecten vrij te maken uit de middelen voor "Investeren in Berkelland" (wijk- en kern gericht werken) (algemene reserve).
Opstellen plan ecologisch bermbeheer	€ 75.000	€ 75.000	100	2021	Er was eenmalig 75.000 euro nodig voor planvorming over ecologisch bermbeheer naar aanleiding van motie M-17-15. Dit bedrag is echter per abuis structureel in de begroting opgenomen.
Minder onderhoud aan bruggen/kunstwerken	€ 35.000	€ 350.000	10	2021	Een deel van het budget wordt gebruikt voor vervangingsinvesteringen. Deze investeringen kunnen beter worden opgevoerd via de jaarlijkse nieuwe investeringen in de begroting (investeringslijst en kapitaalslasten)
Verminderen subsidie kinderopvang	€ 11.550			2021	Het Rijk stelt hiervoor jaarlijks geld beschikbaar. Gelet op de huidige en verwachte aantallen wordt structureel niet het gehele budget gebruikt
Omvormen groen met beperkt onderhoud (renderend inzetten extra gelden wijk- en kerngericht werken voor structureel lagere kosten in	€ 30.000	€ 60.000	50	2022	We gaan over naar het minst onderhoudsintensieve groen. Meer (ruig) gras en struiken en minder perken bijvoorbeeld. Uiteraard wordt daarbij gekeken naar plekken die daarvoor het meest in aanmerking komen, maar het beeld van het openbaar groen zal veranderen

exploitatie)					
Verlaging budget verkeersplannen/borden	€ 20.000			2021	Budget werd niet helemaal uitgeput. Grotere investeringen gaan we jaarlijks meenemen als nieuwe investeringen (of nieuw beleid)
Verlaging onderhoudsbudget waterkering/oeverbeschoeiing	€ 30.000	€ 150.000	20	2021	We streven naar natuurlijke oevers, met minder onderhoud. Ook zijn er de afgelopen tijd grote investeringen gedaan waardoor jaarlijks onderhoud de komende jaren wat minder is. "Groter onderhoud"/ingrepen nemen we jaarlijks mee als nieuwe investeringen (investeringslijst)
Verlaging budget borden/schrikhekken	€ 4.000	€ 40.000	10	2021	Er wordt materieel uitgeleend voor evenementen. Dit materieel wordt nu niet meer vervangen en is dus beschikbaar zolang de voorraad strekt. Het materieel kan ook particulier gehuurd worden
Helpt minder uitgaven aan nieuwe speelvoorzieningen	€ 20.000	€ 40.000	50	2021	Dit betekent dat we weinig gebruikte speelvoorzieningen moeten verwijderen. Eventuele nieuwe speelvoorzieningen moeten jaarlijks worden opgevoerd via nieuwe investeringen.
Besparen op begraafplaatsen	€ 14.000	€ 140.000	10	2021	Besparen op de aankoop van materialen benodigd voor het onderhoud op de begraafplaatsen. Deze besparing gaat niet over de uren/inzet op onderhoud begraafplaatsen. We passen minder of goedkopere materialen toe terwijl de begraafplaatsen er wel netjes blijven uitzien
Afschaffen budget voor kerstbomen/kerstversiering	€ 10.000	€ 10.000	100	2021	We laten de kerstversieringen in de openbare ruimte over aan de samenleving (inwoners, bedrijven of organisaties).
Onderhoudsniveau wegen en paden verder verlagen met 10% (van overwegend laag naar overal laag)	€ 130.000	€ 1.300.000	10	2021	Het huidige budget voor het onderhoud van wegen en paden is nu al te laag om het door de gemeenteraad vastgesteld niveau (overwegend laag) te kunnen bestendigen. Een bezuiniging van 10% op het onderhoudsbudget voor wegen zal uiteindelijk leiden tot een verlaging van de gemiddelde onderhoudskwaliteit. De verwachting is echter dat deze besparing de komende 3 jaar niet zal leiden tot kwaliteitsniveaus die zich buiten de bandbreedte van het huidige scenario (overwegend laag) bevinden, doordat we de komende jaren

					de kwaliteitsimpuls voor wegen en paden in het buitengebied (€ 2.000.000 euro) vanuit Samen Investeren in Berkelland gaan inzetten. We blijven uitgaan van het kwaliteitsniveau 'overwegend laag'. Bij een lager kwaliteitsniveau dan dit zullen we naar een onderhoudsniveau afzakken waarbij er sprake is van kapitaalsverlies en we op termijn zullen komen te staan voor hoge kosten/investeringen. We zullen over een paar jaar het jaarlijkse onderhoudsbudget wel weer moeten verhogen om op het niveau 'overwegend laag' te kunnen blijven.
Minder ongediertebestrijding doen	€ 10.000	€ 100.000	10	2022	We hopen dat ons ecologisch (berm)beheer de overlast op termijn zal verminderen, maar dat is de komende jaren nog zeker niet het geval. De hoeveelheid eikenprocessierupsen ((of ratten) hangt bijvoorbeeld af van vele andere factoren dan alleen ecologisch bermbeheer (denk aan weersomstandigheden). Een ondergrens aangeven van acceptabel niveau is erg moeilijk aan te geven. We zullen met zijn allen ook moeten accepteren dan bepaalde vormen van overlast er bij horen. Ook is het niveau van overlast elk jaar verschillend. We zullen proberen met minder geld nog efficiënter/effectiever de overlast te voorkomen maar zullen indien de overlast te groot is en budget te laag een beroep moeten doen op het budget "onvoorzien". Mocht blijken dat we de aankomende jaren structureel (veel) te kort komen, dan kan overwogen worden het budget structureel weer te verhogen.
Minder gladheidsbestrijding (kleinere strooiroute)	€ 20.000			2021	We hebben goed gekeken naar een nog efficiëntere manier van strooien. Door minder wagens te laten rijden (en daardoor minder in te huren) kunnen we hierop besparen. We zetten daarbij dus vooral eigen medewerkers in. De routes maken we wat langer en het duurt daardoor wel wat langer voordat de totale route is gestrooid. We hebben nagegaan dat uitbesteden niet voordeliger is dan zelf doen

					op basis van hiervoor genoemde werkwijze
Minder onkruidbestrijding	€ 15.000	€ 150.000		2022	Volgend jaar moet er opnieuw worden aanbesteed. Dit bedrag kan dan taakstellend worden meegenomen. Wat 10% minder budget aan onkruidbestrijding precies voor de beeldkwaliteit gaat betekenen kunnen we niet zeggen. Dit budget wordt gebruikt om onkruidbestrijding (op paden) uit te besteden. De nieuwe aanbesteding kan gunstig maar ook minder gunstig uitvallen. We zullen dan keuzes moeten maken waar de onkruidbestrijding het meeste maatschappelijk effect sorteert. Ook is de hoeveelheid onkruid erg afhankelijk van weersomstandigheden
Besparen op onderhoud bomen	€ 25.000	€ 250.000	10	2023	Hoewel we in 2020 het budget voor het onderhoud hebben verhoogd, proberen we de tering naar de nering te zetten en toch het bomenonderhoud nog efficiënter uit te (laten) voeren. We hebben een wettelijke zorgplicht voor het onderhoud van onze bomen en we moeten er voor zorgen dat het onderhoudsniveau zodanig is dat we zo min mogelijk veiligheidsrisico's lopen. Mocht er extra onderhoud nodig zijn door bijvoorbeeld bepaalde weersomstandigheden (zoals een zeer droge zomer) of achterstallig onderhoud om veiligheidsproblemen te voorkomen dan zullen we een beroep moeten doen op het budget 'onvoorzien'.
Besparing exploitatie door versnelde verkoop 50% gebouwen	€ 65.000	€ 130.000	50	2022	We zetten volop in op de verkoop van onze leegstaande gebouwen en besparen daarmee onderhoudskosten. Dit is bestaand beleid en we hebben ook al panden kunnen verkopen (waardoor we nu kunnen besparen). We hopen onze vastgoedportefeuille verder te kunnen verkleinen
Totaal	€ 591.350				

PROGRAMMA VITAAL PLATTELAND

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Natuur- en landschapsbeheer	€ 30.000	€ 70.000	43	2021	We blijven ons inzetten voor natuur- en landschapsbeheer. Jaarlijks kost de landschapsregeling ons 40.000 euro en we ontvangen een cofinanciering van 60% van de provincie en derden. We zien dat deze landschapsregeling veel initiatieven in onze samenleving voortbrengt, die onze natuur en het landschap versterken. Hier gaan we mee door. We bezuinigen vanaf 2024 30.000 euro van het budget natuur- en landschapsbeheer. Dit budget wordt al jaren vooral gebruikt voor weidevogels- en akkerrandprojecten samen met de VAN en overige projecten die geen onderdeel zijn van de provinciale landschapsregeling. We zullen de komende jaren tot 2024 gebruiken om te kijken of de projecten van de VAN kunnen worden doorgezet in de nieuwe provinciale landschapsregeling die start in 2024.
Platteland vernieuwing	€ 10.000	€ 42.700	23	2021	We verminderen het budget van platteland vernieuwing met 10.000 euro. Dit budget wordt vooral gebruikt voor P10, het bevorderen van kennisdeling en voor (co) financiering van projecten om een vitaal platteland te behouden. Verlaging betekent wat minder slagkracht en bewustere keuzes maken in projecten en kennisdeling. Ondanks dat we ons onverminderd blijven inzetten voor een vitaal platteland, zal een vermindering van het budget mogelijk wel zichtbaar worden.
Totaal	€ 40.000				

PROGRAMMA WERKEN EN ONDERNEMEN IN EEN STERKE REGIO

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Minder stimuleren van bestaande en nieuwe bedrijven	€ 50.000	€ 100.000	50	2021	Dat betekent dat wij als gemeente geen bijdragen meer doen aan het Keurmerk Veilig Ondernemen en dit overdragen aan de ondernemers zelf die dit bijvoorbeeld zouden kunnen financieren uit het ondernemersfonds. Ook zijn er vanuit dit budget zaken gefinancierd die nodig waren voor het op gang brengen van de ontwikkeling van het centrum Neede. Deze ontwikkeling loopt nu (via het loket Oude Straat).
Stoppen met regio coördinator Toerisme	€ 53.000	€ 53.000	100	2023	Deze coördinator had tot nu toe een belangrijke rol in het aanjagen van productverbetering en -ontwikkeling bij onze lokale toeristische ondernemers en instellingen en was een sparringpartner voor onze lokale ondernemers. We gaan er vanuit dat onze toeristische ondernemers zelf nu de handschoen oppakken en verder werken aan productontwikkeling en kwaliteitsverbetering. Ook onze medewerker toerisme en recreatie speelt hierin een belangrijke rol. We gaan op zoek naar nieuwe mogelijkheden om verbinding en ontwikkeling te realiseren, wellicht via een (nieuw of bestaand) platform. We blijven inzetten op het sterke (toeristische) merk Achterhoek, regionale samenwerking en de Stichting Achterhoek Toerisme via de Vrijetijdsagenda, want we zien dat de Achterhoek een sterk merk is en onze lokale ondernemers daar ook de vruchten van plukken.
Verlagen budget stimulering maakindustrie	€ 15.000	€ 20.000	75	2021	We blijven alleen lidmaatschap betalen voor deelname aan Smarthub Achterhoek. We zien dat de maakindustrie de ontwikkeling zelf oppakt.
Verlagen budget recreatie en toerisme	€ 19.800	€ 60.000	33	2021	We doen wel mee de regionale vrijetijdsagenda, want we geloven in een sterke regionale toeristische sector, waarvan onze lokale ondernemers baat bij hebben. Er is nu geen ruimte meer voor extra bijdragen aan (lokale) initiatieven die buiten deze agenda vallen.

Niet meer aan citybranding doen	€ 35.000	€ 35.000	100	2023	Er is voor deze collegeperiode voor vier jaar budget beschikbaar gesteld, maar dit is structureel opgenomen in de begroting. Na 2022 is beleidsmatig geen rekening meer gehouden met beschikbaarheid van budget. Daarmee kan het per 2023 vervallen.
Verminderen 33% subsidieverlening kleinschalige evenementen en activiteiten	€ 11.500	€ 35.000	33	2024	We hopen en hebben er vertrouwen in dat deze evenementen en activiteiten alternatieve bronnen weten te vinden voor de financiering van hun activiteiten.
Samenwerking met Duitsland stoppen	€ 12.000	€ 12.000	100	2021	We blijven betrokken bij onze burens en zoeken ook het overleg op. We blijven ook actief deelnemen aan de Euregio. Voor concrete grensoverschrijdende activiteiten of evenementen (zoals een grensoverschrijdende bijeenkomst voor ondernemers) hebben we geen vast budget meer. We vertrouwen erop dat gewenste projecten in dit kader alternatieve financieringsbronnen, bijvoorbeeld via Euregio, weten te vinden.
Verlagen budget STAT	€ 25.000			2021	De jaarlijkse bijdrage aan de STAT is structureel te hoog geraamd. De afgesproken bijdrage aan STAT blijven we nakomen, want we vinden een sterke Achterhoekse toeristische sector van groot belang voor onze lokale ondernemers. Het budget kan echter bijgesteld worden.
Openbaar toilet Eibergen afstoten	€ 6.000	€ 6.000	100	2022	We vinden dit geen gemeentelijke taak en gaan over tot sluiting of overdracht van deze toiletvoorziening.
Vroegsignalering van schulden & Taboe op schulden en geldzorgen doorbreken (uitkomst deelproces)	€ 100.000	€ 1.779.000	5,6	2022	Deze ombuigmaatregel bestaat uit twee delen: vroegsignalering en taboe op schulden doorbreken. Met deze ombuigmaatregel verwachten we een structurele besparing te realiseren op de begroting van SDOA, specifiek het programma ondersteuning. Onder dit programma vallen de onderdelen Bijzondere bijstand, Minimabeleid, Schulddienstverlening en Stadsbank.

				Taboe op schulden doorbreken: mensen met schulden vragen vaak geen hulp of doen dit erg laat, vanwege schaamte of trots. Mensen lopen gemiddeld vier jaar rond met schulden voordat zij aan de bel trekken. Een kleine schuld kan dan uitgegroeid zijn tot een groot probleem dat het leven beheerst. Stress, een slechtere gezondheid of verlies van werk kunnen het gevolg zijn. Met een campagne willen we de taboe op schulden doorbreken. De campagne moet ertoe leiden dat geldzorgen en schulden bij onze inwoners bespreekbaar worden. De kosten voor het opzetten van een campagne begroten wij op € 50.000,- incidenteel, waarvoor we gebruik willen maken van de algemene reserve. Vroegsignalering: Inwoners met betalingsachterstanden bij zorgverzekeringen, water- en energiebedrijven en woningcorporaties zijn binnen drie maanden in beeld bij de gemeenten. Hierna volgt een huisbezoek door een medewerker VMK en wordt ondersteuning aangeboden. Als een plan van aanpak wordt opgesteld, dan wordt het incassoproces met één maand opgeschort. De benodigde middelen voor de vroegsignalering zijn reeds gedekt in het Uitvoeringsprogramma Samen denken, samen doen.
Totaal	€ 327.300			

PROGRAMMA ACTIEF MET DUURZAAMHEID EN ENERGIE

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
(Versneld) verduurzamen gemeentelijk vastgoed	€ 25.000			2021 e.v.	In dezelfde categorie als de vorige vallen de maatregelen om snel energie te besparen. De maatregelen kosten eenmalig € 176.000 (budget is beschikbaar), de besparing is ruim € 25.000 per jaar. Schatting is op basis van een onderzoek naar besparingsmaatregelen voor diverse gemeentelijke panden (uitgangspunt 'gezond verstand'). Maatregelen die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd en substantieel wat opleveren. De maatregelen zijn relatief eenvoudig.
Totaal	€ 25.000				

PROGRAMMA SPORT IS MEER!

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Laatste niet geprivatiseerde sportaccommodaties afstoten (Rietmolen, Noordijk)	€ 60.000	€ 60.000	100	2024	In lijn met het beleid om alle sportaccommodaties te privatiseren, is het een logische stap om de laatste niet-geprivatiseerde buitensportvelden op afstand te gaan zetten. De velden waarover het gaat worden relatief weinig gebruikt. Afstoten is daarom misschien ook een optie. De realisering van dit idee vergt een integrale benadering van de problematiek en intensief overleg met betrokkenen. En er zullen incidentele uitgaven mee gemoeid zijn.
Verminderen subsidie Sport Federatie Berkelland met 33%	€ 10.000	€ 80.000	13		De SFB ondersteunt verenigingen met advisering, procesbegeleiding en het organiseren van deskundigheidsbevordering. De SFB heeft een groot netwerk in het sociaal domein opgebouwd en is een belangrijke overlegpartner voor de gemeente. Dat willen we graag zo houden. De bezuiniging op het beschikbare budget houden we daarom beperkt. In het kader van het lokaal Sportakkoord vinden er gesprekken plaats met betrekking tot de herijking van de taken van de SFB. Die herijking kan worden afgestemd op de vermindering van de gemeentelijk bijdrage
Verminderen subsidies zwembaden (sporthallen bij zwembaden) met 33%	€ 121.440	€ 1.012.000	12	2024	Het in stand houden van zwembaden is geen wettelijke taak. Berkelland beschikt over 2 binnen-, 2 buitenbaden en 1 natuurbad. De zwembaden in Ruurlo en Borculo zijn eigendom en in beheer van een stichting. De gemeente draagt een subsidie bij. De exploitatie en het bezit van de zwembaden in Neede en Eibergen zijn overgedragen aan een bedrijf. Voor de exploitatie van de zwembaden betaalt de gemeente een vergoeding. Rondom onderhoud/renovatie worden soms aparte (financiële)

					afspraken gemaakt. Vergeleken met exploitaties elders in Nederland is de exploitatie van de zwembaden in Berkelland behoorlijk efficiënt. Er zit dan ook weinig ruimte in de budgetten. Anderzijds kent de Achterhoek de hoogste zwembaddichtheid van Nederland en wordt het handhaven van al die zwembaden misschien wel te kostbaar Met de bezuiniging forceren wij een herbezinning. We willen graag met een open mind en samen met de exploitanten nadenken over de toekomst. Met oog voor de gevolgen die verschillende scenario's hebben voor het zwemonderwijs, verenigingen, enzovoort. Daarvoor hebben we tijd nodig.
Verminderen subsidie jeugdleden sportverenigingen met 33%	€ 26.400	€ 80.000	33	2023	De subsidies aan verenigingen zijn door eerdere bezuinigingen teruggebracht tot € 80.000 verdeeld over circa 80 verenigingen. Het gaat per vereniging dan ook meestal om relatief kleine bedragen. Uit het vitaliteitsonderzoek onder sportverenigingen van begin 2019 blijkt dat het verenigingen veelal nog lukt om het hoofd boven water te houden maar dat de situatie erg kwetsbaar is. Verenigingen hebben te maken met een afname van het aantal leden en vrijwilligers en hebben in veel gevallen moeite met het up to date houden van de accommodatie. Het is dan ook de vraag of al die sportaccommodaties op de langere termijn overeind kunnen blijven. In het kader van het lokale sportakkoord zoeken we naar een subsidiëring die beter aansluit op de behoeften van verenigingen. Dus niet meer op basis van het aantal jeugdleden. Dus anders met minder geld.
Versneld slopen en investeren in (nieuwe)	€ 50.000	€ 500.000	10	2024	Als gemeente moeten we ervoor zorgen dat schoolgym mogelijk is

binnensportaccommodaties (transformatie huidige bestand)					(wettelijke taak). Daarom beheren we binnensportaccommodaties. De huidige binnensportaccommodaties voldoen niet allemaal meer aan de eisen, worden onvoldoende gebruikt en/of zijn duur in beheer. Het is nodig om per kern te kijken naar de behoefte aan binnensportaccommodatie, de duurzaamheid daarvan en de samenhang met andere voorzieningen. Moderne toekomstbestendige voorzieningen passen bij de behoefte, zorgen voor minder kosten en zijn beter te exploiteren. In 2019 voerden we het eerste haalbaarheidsonderzoek uit in Ruurlo, wat heeft geleid tot de hiervoor genoemde investeringswens. Een dergelijk onderzoek voeren we in in 2020 en 2021 versneld uit in de andere kernen en sluiten daarbij aan op de ontwikkelagenda's en het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs. We geven nu ongeveer € 500.000 uit aan het onderhoud en beheer van binnensportaccommodaties. Een kostenreductie van minimaal 10% is haalbaar, zeker als er gebouwen worden afgestoten. Voor het versneld uitvoeren van de onderzoeken worden extra incidentele kosten gemaakt. Ook zullen er (forse) investeringen nodig zijn.
Schoonmaak van sporthallen en gymnastiekzalen stoppen + 10% minder onderhoud (10% van € 240.000)	€ 59.000	€ 70000 50% € 240000 10%	50	2024	De voorgestelde bezuiniging op de kosten op schoonmaak en onderhoud zijn taakstellend. Het idee is om een deel van de schoonmaak (50%) over te dragen aan de gebruikers van de sporthallen. Een alternatief is om het bedrag te dekken uit een verhoging van de huurprijzen. De besparing op onderhoud van 10% betekent een efficiencyslag en kent weinig risico's omdat het overblijvende budget groot genoeg is om te kunnen schuiven in plannings. Deze staat los van de hiervoor geschetste transformatie.
Totaal	€ 326.840				

PROGRAMMA CULTUUR IS VAN IEDEREEN

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Verminderen totaal beschikbare budget voor uitvoeringsprogramma cultuur en erfgoedvisie	€ 255.000	€ 1.099.000	23	2023 e.v	De gemeenteraad heeft voor het traject van de cultuur- en erfgoedvisie kaders gesteld. Qua budget is als kader meegegeven dat het bestaande budget uitgangspunt is. De visie moet leiden tot een doelmatiger inzet van de beschikbare middelen. Dat betekent ook een herverdeling van budgetten. Als er dan toch bezuinigd moet worden op de gemeentelijke uitgaven voor cultuur, is dit het beste moment. Omdat er toch een herverdeling van de beschikbare budgetten op stapel staat, hebben wij ervoor gekozen om niet nu op specifieke subsidies van de culturele partners te bezuinigen. Het gaat om de bibliotheek Oost Achterhoek, Dorpsböke, diverse musea, Muziek en Kunstwijs, Bemo en diverse kleinere (waarderings)subsidies. In plaats daarvan verminderen we het totaal beschikbare budget voor deze subsidies. Op basis van de cultuur- en erfgoedvisie wordt dat verminderde budget dan herverdeeld. Overigens is voor de transformatie naar toekomstbestendigheid van het culturele veld een extra eenmalig budget van € 100.000 beschikbaar.
Niet meer meedoen met Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek	€ 15.000	€ 15.000	100	2021	Meedoen met het Cultuur- en erfgoedpact Achterhoek betekende de afgelopen 4 jaar dat bijdragen van de Achterhoekse gemeenten werden verdubbeld door de provincie. In totaal is daarmee € 1.000.000 besteed aan de regionale aanjaagfunctie van (educatieve) cultuurprojecten. Voor de periode 2021- 2025 moet een nieuw pact worden gesloten. Met het beëindigen van onze deelname eindigt ook de lokale (economische) spin-off van de samenwerking; deze is overigens lastig concreet te maken. Samen met de Stichting Muziek en Kunstwijs en het culturele veld kunnen we onze ambities realiseren.

Verminderen subsidies voor eigenaren gemeentelijke monumenten en organisatie Open Monumentendag met 33%	€ 28.000	€ 84.900	33	2021	De instandhouding van monumenten is kostbaar. Daarom is er een subsidieregeling voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten waar eigenaren een beroep op kunnen doen. De Provincie vult de gemeentelijke bijdrage aan. Met een korting op het beschikbare budget is het nog steeds mogelijk om een bijdrage te krijgen, alleen kunnen er dan jaarlijks minder aanvragen gehonoreerd worden. Wij achten de kans niet groot dat dat aantoonbaar leidt tot achteruitgang van de beeldkwaliteit van gemeentelijke monumenten. De subsidieregeling is overigens geen wettelijke taak. De gemeente heeft wel de wettelijke plicht om cultuurhistorische waarden objectief mee te wegen bij het vaststellen van beleid of vergunningverlening.
Efficiënter onderhoud kunstobjecten openbare ruimte	€ 8.000	€ 12.900	61	2021	Dit bedrag wordt regelmatig gebruikt voor incidenteel en bijzonder onderhoud. Deze kunnen ook met incidentele collegebesluiten worden bekostigd. Voor onderhoud blijft een budget van € 5.000 staan. Dat is voldoende.
Schrappen verhogen budget monumentensubsidies t.b.v. duurzaamheidsmaatregelen	€ 20.000	€20.000	100	2021	Het toevoegen van extra budget voor de duurzaamheidsmaatregelen voor monumenten is een nieuwe meerjarige wens, opgenomen in de Perspectiefnota 2020. Het budget is voor 2020 geschrapt, maar staat nog steeds in de meerjarenraming. Het idee was om de monumentensubsidie ook mogelijk te maken voor duurzaamheids- maatregelen en het totale jaarlijks beschikbare budget te verhogen met € 20.000. Definitief schrappen van dit extra budget heeft geen directe gevolgen. Eigenaren van monumenten kunnen gebruik maken van reguliere subsidiemogelijkheden en leningen voor besparingsmaatregelen.
Totaal	€ 326.000				

PROGRAMMA SAMEN VEILIG

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Projectleiding ondermijning	€ 15.000	€ 15.000	100	2023	Uit de inwonerenquête van Berkelland in Balans geven onze inwoners aan bij voorkeur niet te willen bezuinigen op veiligheid. De projectleiding Ondermijning voeren wij echter toch op als ombuiging. Het is een afspraak en verplichting die wij met de acht regiogemeenten zijn aangegaan tot en met 2022. Voor 2023 en verder moet er weer een nieuwe, integrale afweging worden gemaakt. Onze huidige inzet op ondermijning blijft tot en met 2022 gehandhaafd
Totaal	€ 15.000				

FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING

Ombuigidee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Subsidies kleine burgerinitiatieven stoppen (Er is subsidie vanuit het Naoberfonds mogelijk)	€ 25.000	€ 25.000	100	2022	Feitelijk is er een dubbele subsidiemogelijkheid voor kleinschalige burgerinitiatieven. In het kader van de juridische zorgvuldigheid wordt voorgesteld deze ombuiging vanaf 2022 te effectueren
Taakstelling ambtelijke organisatie	€ 525.000	€32.705.000	2	2021	De bestuurlijke ambities zijn stevig en het structurele meerjaren perspectief noopt tot het nemen van ingrijpende maatregelen om tot een sluitende begroting te komen. Dat betekent dat wij ook een structurele taakstelling voor de ambtelijke organisatie hebben geformuleerd. Daarbij realiseren wij ons dat de organisatie volop in een ontwikkeltraject zit om de bestuurlijke ambities te kunnen realiseren en om de autonome ontwikkelingen op een goede manier te integreren in de bedrijfsvoering. Om daar ruimte voor te bieden stellen wij een incidenteel frictiebudget beschikbaar. De taakstelling op de ambtelijke organisatie bestaat uit twee bedragen. Een bedrag van € 525.000,- wordt gerealiseerd door een aantal posten binnen de bedrijfsvoering begroting te verlagen. Het gaat hierbij onder meer om kleinere vrijvallende afschrijvingen, het verlagen van het collegebudget externe advisering en het wijzigen van het aannamebeleid nieuw personeel,. De afgelopen jaren zijn nieuwe medewerkers via een pay-rol constructie in het eerste jaar daarna in dienst van de gemeente gekomen. We merkten dat dit steeds meer een belemmering werd in het aantrekken van goede medewerkers. Daarom schaffen we deze constructie af voor die functies die een langer dienstverband dan een jaar hebben. Dat betekent dat we minder geld kwijt zijn aan de opslag die over het salaris betaald dient te worden aan het pay-rolbedrijf. Wel zullen we geld moeten

					reserveren voor het dekken van de kosten die gepaard gaan met het afscheid nemen van medewerkers. Daarnaast wordt een bedrag van ruim € 400.000 gevonden door de structurele doorwerking van de incidentele wensen zoals die hierboven zijn geformuleerd taakstellend binnen de begroting van bedrijfsvoering te realiseren Bij Personeelskosten SW is er een afname in de kosten doordat de doelgroep voormalig SW-medewerkers kleiner wordt en daarmee de begeleiding ook minder wordt. Het gaat daarbij dus om een besparing doordat de begeleidingskosten voor SW medewerkers lager worden.
Treasury, Herzien leningen	€ 425.000	€ 2.075.000	20	2021	De lage rentestand biedt ons de mogelijkheid om onze lasten te verlagen. Door herfinancieren van onze schulden kunnen de rentelasten naar beneden. Daarmee kiezen we voor een langere looptijd maar dat weegt op tegen de structureel lagere rentelasten. Dit leidt wel tot een langere looptijd van onze lening. De investeringen die we de komende jaren nog willen doen zullen er voor zorgen dat we de lening niet voortijdig kunnen aflossen waardoor we rentelasten zullen blijven houden. Wij willen die zo laag mogelijk maken door de herfinanciering.
Bezuinigen op Uitvoeringsdiensten (ODA, VNOG) Buiten raamcontract	€ 25.000	€ 1.230.700	2	2021	We sturen op een lagere afname van diensten. We hebben echter in 2019 gezien dat een lagere afname kan leiden tot een tekort bij de ODA dat dan door de deelnemers weer aangevuld moet worden.
Totaal	€ 1.000.000				

Inkomensverhogend idee	Opbrengst	Huidige budget	%	Jaar	Toelichting
Legesverhogen	€ 100.000	€750.000	14	2021 e.v	In het Berkelland in Balans deelproces Inkomstenverhoging is onderzocht welke mogelijkheden er zijn. Er zijn vijf vragen voorgelegd aan de groep inwoners die verder mee wilde denken met Berkelland in Balans. In totaal zijn er 258 reacties ontvangen (55%) Op alle vragen zijn heel veel reacties gegeven. Het beeld is sterk wisselend beeld. Rekening houdend met de suggesties en reacties uit de enquête stellen wij voor; € 10.000,- taakstellend op te nemen voor verdere digitalisering en sturen op de compleetheid van een aanvraag op alle vergunningen/aanvragen uit de legesverordening. € 90.000- op te nemen als verhoging van de leges op titel 2, de Omgevingsvergunningen. Dit komt neer op een procentuele stijging van afgerond 14%. Dit betekent een jaarlijkse stijging van 3,5% per jaar van 2021 tot en met 2024. Beide wijzigingen zullen wij verwerken bij de eerst volgende vaststelling van de legesverordening. In totaal verhogen wij hiermee onze inkomsten uit leges in 2024 met € 100.000,-
PROGRAMMA ACTIEF MET DUURZAAMHEID EN ENERGIE					
Zon op dak gemeentelijke gebouwen	€ 75.000			2022 e.v.	Het budget voor dit programma is alleen beschikbaar gesteld voor 4 jaar. We kunnen daar dus geen structurele bezuinigingsideeën voor aandragen. Wel kunnen we door versneld te investeren in duurzaamheid structureel kosten besparen. Voor zonnepanelen op onze eigen gebouwen is een investering van € 1.600.000 nodig. In het programma (speerpunt gemeente als voorbeeld) is hiervoor al budget beschikbaar. Uitgaande van een opbrengst van € 0,10 per Kwh kunnen we € 75.000 aan energie opwekken. Voor de 8000 m2

					dak gemeentehuis moeten we een alternatieve locatie vinden, want dat dak ligt al vol.
Vergroenen met Scandinavische groencertificaten i.p.v. Nederlandse	€ 25.000			2021 e.v.	Wij vergroenen onze ingekochte energie met groencertificaten uit Nederland. Dat doen we elk jaar. Scandinavische certificaten zijn meer voorhanden en veel goedkoper. De aankoop van deze certificaten kost € 250.000 en leidt echter niet tot productie van extra groene stroom. Daarom telt zo'n 'vergroening' niet mee voor de CO2 prestatie-ladder (we hebben certificaat niveau 3). Het betreft een 'papieren' verslechtering van onze CO2 voetafdruk met 400%. Maar uiteindelijk gaat het om het besparen op ons energieverbruik. Maar liever willen we deze besparing uiteindelijk realiseren door bijvoorbeeld Twence en/of Agem te vragen om ons via een zelfleveringsmodel energie te leveren van eigen bodem. Als investeerder (motie eigen opwek) willen we die energie van eigen bodem mogelijk maken.
Totaal	€ 200.000				